

רע"פ 3653/17 - יוסף גורן נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 3653/17

לפני:
המבקש:
כבוד השופט א' שהם
יוסף גורן

נגד

המשיבה:
מדינת ישראל

בקשה לרשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט
המחוזי בחיפה, מיום 21.3.2017, בעפ"ת
3360-02-17, שניתן על ידי כב' השופט ע' קוטון

בשם המבקש:
עו"ד ניר בוכמן

החלטה

1. לפניי בקשה לרשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופט ע' קוטון), בעפ"ת 3360-02-17, מיום 21.3.2017. בגדרו של פסק הדין, נדחה ערעורו של המבקש על הכרעת דינו של בית המשפט לתעבורה בחיפה (כב' השופטת כ' פאר גינת), בתת"ע 5033-01-16, מיום 10.1.2017.

רקע והליכים קודמים

2. למבקש יוחסה עבירה של נהיגה במהירות מופרזת בדרך עירונית בה מותרת מהירות מירבית של 50 קמ"ש, לפי תקנה 54(א) לתקנות התעבורה. על פי עובדות כתב האישום, ביום 27.9.2015 נהג המבקש ברכב מסוג אוודי, ברח' מגורשי ספרד, המצוי בכניסה הדרומית לעיר חיפה, בצומת הקודמת לכניסה הדרומית למנהרות הכרמל, במהירות של

עמוד 1

84 קמ"ש, במקום שבו המהירות המירבית המותרת היא 50 קמ"ש.

ביום 10.1.2017, לאחר שמיעת ראיות, הרשיע בית משפט השלום לתעבורה (להלן: בית המשפט לתעבורה) את המבקש בביצוע העבירה. בהכרעת דינו, דחה בית המשפט לתעבורה את טענת המבקש, לפיה המאשימה לא עמדה בנטל להוכחת הטענה כי הוא נכנס לדרך עירונית. בית המשפט לתעבורה הטעים, בעניין זה, כי בהיעדר בדיקה יומית של התמרורים המורים על כניסה לדרך עירונית, ניתן להגדיר את הראיות המונחות בפני בית המשפט כנסיבותיות. עם זאת, עובדת הימצאותם של התמרורים במקום ביצוע העבירה כחודש לפני מועד ביצוע העבירה, וכן בחודש נובמבר שלאחר ביצוע העבירה, מלמדת על מצב התמרורים גם בעת ביצוע העבירה. בית המשפט לתעבורה הוסיף עוד, כי לאחר שהמשיבה עמדה בנטל הראשוני להוכחת עובדה זו, המבקש לא העיד ולא הציג ראיות סותרות לגבי הימצאותם של התמרורים במקום ביצוע העבירה, באופן רציף. בית המשפט לתעבורה ציין, כי ניתן להרשיע את המבקש בביצוע העבירה גם על יסוד תמרור המורה על מהירות נסיעה של 70 קמ"ש, הממוקם כ-1,600 מטרים לפני מצלמת המהירות, וגם על סמך תמרור נוסף, המצוי במרחק של 144.9 מטרים מהמצלמה, והמגביל את המהירות המותרת ל-50 קמ"ש. עוד נקבע, כי על נהג הנהוג בדרך חלה לא רק החובה לנהוג במהירות שאינה עולה על המהירות המותרת, אלא גם במהירות המתאימה לתנאי השטח. לכן, המבקש היה מחויב להאט את מהירות נסיעתו, משהתקרב לצומת, ובמיוחד כשמדובר בצומת שלאחריו נמצאת הכניסה למנהרות הכרמל. בהמשך, דחה בית המשפט לתעבורה גם את טענתו של המבקש בדבר אכיפה בררנית.

המבקש הגיש ערעור לבית המשפט המחוזי על הכרעת דינו של בית המשפט לתעבורה. בפסק דינו, מיום 17.1.2017, דחה בית המשפט המחוזי את ערעורו של המבקש, בקובעו כי לא נפל פגם בהכרעת דינו של בית המשפט לתעבורה. בית המשפט המחוזי הטעים, כי אין מקום להתערב בקביעתו של בית המשפט לתעבורה, לפיה ניתן להסיק מהראיות שהונחו בפניו, כי גם במועד האירוע, עמדו התמרורים המורים על כניסה לדרך עירונית על מכונם. בית המשפט המחוזי ציין, כי עמדה בפני המבקש האפשרות, בהיותו מואשם בעבירה מסוג "אחריות קפידה", לנסות ולשכנע כי "עשה ככל הניתן למנוע את העבירה". למרות זאת, המבקש בחר שלא להעיד, ואף לא הביא ראיות בניסיון לטעת ספק בטענת המשיבה, לפיה התמרורים הנ"ל היו מוצבים במקומם, בעת ביצוע העבירה. בנוסף, לא הובאו ראיות המעלות ספק כלשהו בדבר מודעותו של המבקש לקיומם של תמרורים המדוברים, או להיות הכביש בו נהג המבקש דרך עירונית, אשר המהירות המותרת בה היא 50 קמ"ש או לכל היותר 70 קמ"ש. על כן קבע בית המשפט המחוזי, כי בהיעדר כל גרסה עובדתית מטעמו של המבקש, אין פסול בכך שבית המשפט לתעבורה מצא תימוכין לראיות המשיבה בשתיקתו. אשר לטענת המבקש בדבר אכיפה בררנית, הפנה בית המשפט המחוזי לפסק דינו של בית המשפט המחוזי בעפ"ת 2740-09-16 מדינת ישראל נ' הומן (17.1.2017) (להלן: עניין הומן). בעניין הומן, התקבל הסברה של המשיבה באשר להנחיה, המורה כי, להבדיל ממצלמה נייחת, אשר פועלת מידי יום באותו המקום בדיוק, שוטר תנועה יכול לשנות את מיקומו בכל זמן נתון, ולפיכך עליו לוודא, בכל פעם, את קיומם של כל התנאים הנדרשים מבחינת יסודות העבירה, ובפרט את עצם קיומו של התמרור. על כן הובהר, בעניין הומן, כי אין מדובר בהפליה בין נאשמים, כי אם "בהבחנה עניינית, הנסמכת על השוני בין שיטות האכיפה" (וראו החלטתו בבקשת רשות ערעור שהוגשה בעניין זה, ברע"פ 1980/17 גרומוב נ' מדינת ישראל (3.5.2017)). לבסוף, בכל הנוגע לטענת המבקש בדבר "מרחק ההסתגלות", לא מצא בית המשפט המחוזי מקום להתערב בקביעתו העובדתית של בית המשפט לתעבורה, כי למבקש היה מרחק מספיק כדי להאט את מהירות נסיעתו, ולהימנע מלנהוג בצומת במהירות גבוהה.

הבקשה לרשות ערעור

3. בבקשה לרשות ערעור שלפניי, משיג המבקש על פסק דינו של בית המשפט המחוזי. המבקש חוזר וטוען, כי הרשעתו, בהסתמך על תמרור המורה על מהירות נסיעה מירבית מותרת של 50 קמ"ש, אשר הוצב במרחק של פחות מ-300 מטרים ממצלמת המהירות, עומדת בסתירה ל"עקרון ההסתגלות". עוד לטענת המבקש, אין דרישה חוקית להאט את מהירות הנסיעה לפני צומת, כאשר תנאי הדרך בכביש דן הם נוחים ואינם מחייבים האטה. נטען בנוסף, כי לא הוכח על ידי המשיבה כי התמרורים המדוברים היו תקינים ביום ביצוע העבירה. לבסוף, חזר המבקש על טענתו, לפיה קיימת הפליה בין שתי אוכלוסיות נהגים שביצעו את אותה עבירה המוגדרת כאחריות קפידה, אך הופעלו נגדם אמצעי איכפה שונים. המבקש הוסיף וטען, כי במקרים שבהם העבירה תועדה באמצעות מצלמה מסוג א-3, נעשת בחינה מקלה יותר, באופן משמעותי, באשר ליסודות העובדתיים של העבירה, לעומת מקרים שבהם העבירה תועדה על ידי שוטר תנועה. המבקש מוסיף עוד, כי המשיבה לא סיפקה הסבר כלשהו, לכך שפעלה בענייננו בניגוד להנחיה מנהלית, בעוד שהנחיה זו מבוצעת כדבר שבשגרה, בכל מקום שבו מתקיימת איכפה ידנית על ידי שוטר תנועה.

דיון והכרעה

4. הלכה מושרשת היא, כי רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן במקרים חריגים, המעוררים שאלה משפטית כבדת משקל או סוגיה ציבורית רחבת היקף, החורגת מעניינים הפרטיים של הצדדים להליך; או כאשר מתעורר חשש ממשי מפני עיוות דין מהותי או אי-צדק שנגרם למבקש (רע"פ 1136/17 חברת פרופיל אבטחה ואחזקה בע"מ נ' מדינת ישראל (28.3.2017); רע"פ 460/17 אבו הדואן נ' מדינת ישראל (20.3.2017); רע"פ 10059/16 בדיר נ' מדינת ישראל (14.3.2017); רע"פ 226/17 מסיקה נ' מדינת ישראל (6.3.2017)). לאחר שעיינתי בבקשת רשות הערעור ובנספחיה, נחה דעתי כי הבקשה אינה עומדת באמות המידה האמורות. חרף ניסיונותי של המבקש לעטות על בקשתו כסות של שאלות משפטיות עקרוניות, הרי שהיא נוגעת, לאמיתו של דבר, לענייני הפרטי של המבקש, הא ותו לא. די בטעם זה, על מנת לדחות את הבקשה.

5. למעלה מן הדרוש, אעיר את זאת. טענת המבקש בדבר הפליה, כמו גם טענתו בנוגע לקיומה של הנחיה מנהלית בנידון דידן, כבר הועלו בפני בית משפט המחוזי, אשר דן בהן לגופן ודחה אותן. משכך, נראה כי החזרה על טענות אלו בבקשת רשות הערעור מהווה ניסיון לערוך "מקצה שיפורים" לתוצאת הערעור, ניסיון שאין להיעתר לו (רע"פ 7665/16 א. סביח למסחר כללי בע"מ נ' מדינת ישראל - משרד התמ"ת (14.11.2016) (להלן: עניין א. סביח); רע"פ 9632/16 מקוריה נ' מדינת ישראל (15.12.2016) (להלן: עניין מקוריה)). גם לגופו של עניין, סבורני כי בצדק הפנה בית המשפט המחוזי להחלטה בעניין הומן, באשר לצורך לוודא את קיומו של התמרור הרלוונטי מידי כל פעולת איכפה שמבצע שוטר תנועה, לעומת מאפייניה השונים של האכיפה באמצעות מצלמת מהירות נייחת, שאינם מצריכים זאת. לפיכך, מקובלת עליו הקביעה כי קיימת הבחנה עניינית בין שני סוגי האכיפה, ואין מדובר בהפליה בין הנאשמים. בנוסף, הנני תמים דעים עם בית המשפט המחוזי, בקובעו כי מרגע שהוכיחה המשיבה את הצבתו של התמרור כדין בכניסה לעיר חיפה, לפני מועד ביצוע העבירה, וגם לאחר מועד זה, חזקה היא כי התמרור היה מוצב כדין גם בעת ביצוע העבירות.

6. אשר לטענתו של המבקש בעניין "עקרון ההסתגלות", הרי שהיא משיגה, הלכה ולמעשה, על קביעות עובדתיות אשר נעשו על ידי בית המשפט לתעבורה. זאת, שעה שידוע, כי התערבות ערכאת ערעור בממצאים מעין אלו, אשר נקבעו על ידי הערכאה הדיונית, תיעשה במקרים חריגים ומצומצמים בלבד, לא כל שכן עת עסקינן ברשות ערעור "בגלגול שלישי" (רע"פ 372/17 ח'ורי נ' מדינת ישראל (18.1.2017); עניין מקוריה; עניין א. סביח). בענייננו, ציין בית המשפט לתעבורה, כי גם אם תתקבל טענתו של המבקש כי הגבלת המהירות ל-70 קמ"ש, עם הכניסה לדרך העירונית, לא נעשתה כדין, הרי שאין לכך נפקות לעניין הרשעתו של המבקש. זאת, משום שאם תתקבל טענת המבקש, לפיה

התמרור המגביל את המהירות ל-70 קמ"ש לא הוצב כדן, אזי התמרור הרלבנטי יהיה תמרור הקובע כי מדובר בדרך עירונית, כאשר המהירות המותרת לפיו היא 50 קמ"ש. בנסיבות אלה נקבע בצדק, כי למבקש היה זמן ומרחק מספיקים כדי להאט את מהירות נסיעתו, ולהימנע מלנהוג בצומת במהירות שבה נסע. כאמור, בעניין זה, דעתי היא כדעתו של בית המשפט המחוזי, ואיני מוצא טעם מבורר להתערב בקביעה זו.

7. סוף דבר, הבקשה לרשות ערעור נדחית בזאת.

ניתנה היום, י"ט בסיון התשע"ז (13.6.2017).

ש ו פ ט
